

L'entitat denominada **PAÍS RURAL**, amb NIF número G-018.675.48 i domicili social ubicat al carrer Jacint Verdaguer, número 24 (17430) Santa Coloma de Farners, organització sense ànim de lucre que té com a objectius, entre d'altres, aglutinar i defensar la veu dels Ajuntaments, entitats locals, particulars, associacions, organitzacions i de sectors econòmics i socials de la Catalunya rural, representada en aquest acte pel seu President, el **Sr. JOSEP MARIA VILA D'ABADAL I SERRA**, amb DNI número 46.107.634-V i assistit pel lletrat col·legiat Sr. ALEXANDRE SERRAHIMA I HERNÁNDEZ-CORVERA, membre integrant de la secció d'advocats de l'entitat comparec, i com millor procedeix en Dret es formulem les següents

APORTACIONS I AL·LEGACIONS

I.- Al procés participatiu per a l'articulat del Decret pel qual s'aproven els estatuts de l'Agència de la Natura, promogut per la Direcció General de Polítiques Ambientals i Medi Natural del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural de la Generalitat de Catalunya.

II.- Que no estant conforme amb el redactat del propi Projecte de Decret, fa esmenes mitjançant el present escrit, en temps i forma,

EXPOSEM

PRIMER.- L'AGÈNCIA DE LA NATURA DE CATALUNYA.

L'Agència de la Natura de Catalunya (en endavant, ANACAT) representa un dels exemples més evidents d'utilització de les estructures públiques de la Generalitat de Catalunya per a finalitats "de part". Sota una aparença de compliment formal del marc competencial autonòmic, l'Agència de la Natura de Catalunya s'erigeix com un organisme que pretén "*implementar les polítiques de conservació del patrimoni natural i la biodiversitat i alhora potenciar el desenvolupament econòmic del nostre país i millorar la qualitat de vida de la ciutadania*" (apartat primer de la memòria d'avaluació d'impacte que acompanya la

proposta de Decret). Una proclama estèticament nítida però realment mancada de contingut pel fet que, segons reconeix la pròpia memòria d'avaluació *“actualment, les funcions assignades a l'Agència són exercides per òrgans administratius del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural”*.

En qualsevol cas, el què queda acreditat en els documents que acompanyen el projecte de Decret és que l'ANACAT està destinada a gestionar els recursos econòmics provinents del Fons del Patrimoni Natural creat l'any 2017, que alhora, *“s'ha de dotar, com a mínim, amb el 50% dels ingressos obtinguts de l'impost sobre les emissions de diòxid de carboni dels vehicles de tracció mecànica”* (Disposició Addicional Desena de la Llei 4/2017, del 28 de març), i per això, conclou que *“la gestió d'aquest Fons exigeix un elevat grau d'autonomia, agilitat, eficiència i eficàcia en la gestió pressupostària del que no disposen els òrgans administratius que actualment exerceixen les funcions de l'Agència”* (Foli 3 de la Memòria). Un fons que, per cert, se solapa i duplica el quin ja fou creat per la Llei 6/1988, de 30 de març, forestal de Catalunya (antic article 41) i que a dia d'avui apareix adscrit a la Llei 7/1999, de 30 de juliol, del Centre de la Propietat Forestal en el seu article 15.

El què no aclareix cap dels documents que sustenten la necessitat de creació de l'Agència és la forma en què es concretarà la pretesa agilitat administrativa que propiciarà la implantació de l'ANACAT. Probablement, es refereix al dret que tindran els membres escollits de les Comissions Social i Científica de *“percebre drets econòmics per l'elaboració d'estudis o treballs que els siguin encarregats”* (articles 14.8 i 17.7 del Decret). O al fet que l'òrgan de contractació de l'Agència de la Natura de Catalunya serà el propi Director de l'Agència i que els vocals de la mesa de contractació seran nomenats pel mateix Director (article 30 del Decret). Altre l'objectiu de la Direcció General de Polítiques Ambientals de la Generalitat de Catalunya és incrementar en 147 el nombre de noves places a l'Agència de la Natura, el què representa 6,8 milions d'euros en el Capítol I del pressupost, corresponent a la dotació de personal en l'estructura de l'Agència (Apartat 2n de la Memòria d'avaluació). Un nou personal que s'addicionaria al quin ja consta previst nodrir l'Agència, de 285 treballadors i un pressupost d'11,6M€. Així mateix, la incertesa que regeix l'ANACAT en matèria econòmica (es desconeix encara quin serà el seu pressupost total) evoca a una notòria falta de transparència, que en qualsevol dels casos comporta una vulneració dels principis generals de les Administracions Públiques definits a l'article 3 de la Llei 40/2015, de 1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic.

En un altre ordre de coses, tampoc resulta gens aclaridora la missió de protecció, planificació, gestió, restauració, millorament i l'estudi del medi natural de Catalunya que tindrà la nova Agència de la Natura, prevista a l'article 2 de la seva Llei 7/2020, de 2 de juliol. Tant és així, que el propi projecte de Decret ha hagut de definir un mínim àmbit d'actuació competencial de l'ANACAT, establint que actuarà en els *“espais naturals*

protegits de Catalunya i els espais que hagin estat delimitats com a infraestructura verda que els connecta" (article 2 del Decret), que per cert, representa un terç de tot el territori de Catalunya, amb un milió d'hectàrees. Si bé els àmbits territorials dels espais naturals protegits consten degudament delimitats per mitjà de la seva norma de creació, hom és incapaç de concretar l'abast del significat de la nova "infraestructura verda" i quines àrees en quedaran afectades. Clar està que la definició que preveu la Llei 7/2020 tampoc esdevé gota aclaridora (*Infraestructura verda: xarxa de zones naturals i seminaturals i d'altres elements ambientals, planificada de forma estratègica, dissenyada i gestionada per a la prestació d'una extensa gamma de serveis ecosistèmics*) la qual cosa hom desconeix exactament sobre quin espai es desenvoluparà l'ANACAT i en base a quin àmbit desplegarà les seves competències.

En conseqüència, d'una anàlisi de la Llei 7/2020, de 2 de juliol i el Projecte de Decret d'aprovació dels seus Estatuts resulta dubtós el rol que adoptarà l'Agència de la Natura de Catalunya i sobretot quina serà la seva relació competencial amb els Ajuntaments i demés ens locals (titulars de competències en medi natural), els Parcs Naturals gestionats per les Diputacions Provincials, i els altres organismes públics ja existents d'anàloga finalitat. Extrems que en cap dels casos queden definits a la vista de la documentació que integra l'ANACAT. Per tant, a la vista d'aquesta indefinició, l'Agència de la Natura de Catalunya es projecta com una nova capa administrativa, nodrida amb un important pressupost públic, el qual esdevindrà un CONTRAPODER a les demés institucions públiques de Catalunya i una nova figura vinculant que condicionarà d'inici els projectes i activitats que es pretenguin implantar, continuar o desenvolupar en el medi rural del país.

SEGON.- LA OPOSICIÓ A L'ANACAT EN LA FORMA QUE HA PLANTEJAT LA DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTIQUES AMBIENTALS.

El 2 de juliol de 2020 es va crear l'Agència de la Natura de Catalunya (ANACAT), malgrat la forta oposició que va suscitar als municipis rurals i a les principals entitats del sector primari i terciari de Catalunya. Aquest rebuig, evidenciat amb més d'un centenar d'alcaldes i alcaldesses del país rural concentrats davant les portes del Parlament de Catalunya, fou deliberadament ignorat per gran part dels grups parlamentaris i pel Govern de la Generalitat de Catalunya. Els principals motius d'oposició que es van esgrimir en aquell moment van ser la manca de consens amb el territori, l'augment previsible i desmesurat de la burocràcia, un model de governança discriminatori, i l'arrogància i menyspreu que van oferir els governants al llarg de tota la tramitació parlamentària.

Cal recordar que l'Agència de la Natura de Catalunya serà una nova entitat de dret públic que aglutinarà la protecció, la planificació, la gestió, la restauració, la millora i l'estudi del

medi natural de Catalunya, tant en l'àmbit continental com marí. Alhora, comptarà amb un finançament sense precedents pel fet que es nodrirà, entre d'altres, amb els ingressos obtinguts amb el conegut Impost sobre el CO₂. A tall d'exemple, segons dades oficials, durant l'any 2022 aquest impost va recaptar 55 milions d'euros i durant l'any 2021 la recaptació prevista va ser de 65 milions d'euros.

A dia d'avui, en motiu de la finalització d'un procés participatiu escassament conegut, la Generalitat de Catalunya ha publicat un esborrany de Decret d'aprovació dels Estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya. Aquests Estatuts són, tal i com estableix la Llei 7/2020, l'eina que permetrà constituir i desplegar l'Agència amb tots els seus efectes. El document, integrat per 32 articles, regula principalment la composició dels òrgans de govern i les seves funcions, i l'estructura interna i de personal.

Així, l'esborrany d'Estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya és una veritable declaració d'intencions del què pretén ser aquest nou organisme públic: un contrapoder a les competències municipals, a l'autonomia local i al territori, poc transparent, escassament democràtic i altament finançat; amb un director de l'Agència plenipotenciari i fiscalitzador de la totalitat de polítiques i accions que es desenvolupin en el medi natural. En relació a aquest últim punt, sobta que el Director de l'ANACAT ostenti les facultats de tresoreria, sigui el titular de la Mesa de Contractació i qui esculli els seus vocals, sigui el qui proposi els membres de la Comissió Científica i alhora presideixi la Comissió Social. O d'altra banda, preocupa que una empresa pública com és l'Agència de la Natura de Catalunya ostenti la competència sancionadora quan aquesta és una competència reservada al Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural.

En qualsevol dels casos, el què evidencia la futura ANACAT en la forma que està plantejada és la manca de representació, testimonial a tots els efectes, que tindran els Ajuntaments, les Entitats Municipals Descentralitzades (EMD) i els titulars dels terrenys rurals públics i privats, en els òrgans de direcció i en les demés comissions previstes. Prova d'això és que la participació dels ens locals en la composició del Consell de Direcció, màxim òrgan de govern de l'Agència, serà integrada per només dos representants d'un total de disset, el què representa un 12%, sense exigència que hagin de ser Ajuntaments rurals; i alhora, no es preveu la representació de cap Ajuntament que sigui titular de terrenys rurals o de béns comunals, el què significa un 0% de representativitat. Aquesta discriminació de les Administracions Locals suposa, per tant, una veritable vulneració dels principis de cooperació, solidaritat i col·laboració entre administracions públiques.

En conseqüència, es considera necessari instar al Parlament de Catalunya i a la Generalitat de Catalunya la modificació de la Llei 7/2020, del 2 de juliol, de l'Agència de la

Natura de Catalunya, per tal de consensuar-la novament amb les Administracions Locals de Catalunya i amb els agents del territori. La finalitat no és altra que la d'evitar la creació d'una estructura administrativa altament burocratitzada, poc transparent i alligadora, per convertir-la en un organisme acceptat pel territori, eficaç en les polítiques ambientals necessàries a la vista de les circumstàncies climàtiques actuals, i eficient en els resultats.

TERCER.- LES IRREGULARITATS QUE INCORRE EL PROJECTE DE DECRET.

D'una lectura de l'articulat del Projecte de Decret es deriven les següents consideracions:

1. No coincideix l'àmbit per a l'exercici de les competències entre el què estableix la Llei 7/2020 amb les quines preveu el projecte de Decret. Val a dir que a la Llei no defineix tampoc de forma clara on exercirà les seves funcions, i el Decret les acota només a espais naturals i a infraestructures verdes. En tot cas, caldria prèviament modificar la Llei i definir-ho específicament on actuarà l'ANACAT ja que el Decret no pot contravenir la seva norma de rang superior.
2. Les facultats del Director de l'Agència són exorbitants i poc democràtiques.
3. Cal suprimir de l'àmbit les "infraestructures verdes" (article 2.2) per ésser aquest un concepte desconegut i que només es pot explicar de forma genèrica o des d'un punt de vista abstracte.
4. El responsable de tresoreria no pot ser el Director de l'Agència sinó que hauria de ser un funcionari públic de categoria A1 i funcions d'interventor (art. 13.3).
5. El fet que les persones membres de la Comissió Social o Científica tinguin dret a percebre drets econòmics per a l'elaboració d'estudis o treballs que li siguin encarregats vulnera els principis de concurrència, transparència, igualtat i no discriminació en la contractació pública (arts. 14.8 i 17.6).
6. També vulnera els principis de transparència, igualtat i no discriminació el fet que el Director de l'ANACAT sigui president de la Mesa de Contractació, tingui un caràcter unipersonal, i que alhora sigui qui nomeni els vocals que la integraran (art. 30).
7. L'article 20 del Decret obvia deliberadament els terrenys de propietat municipal.
8. El Decret crea funcions i competències que no han estat previstes a la Llei 7/2020. Per exemple, el nomenament de persones suplents al Consell de Direcció no està contemplat a la Llei reguladora (art. 7.2).

9. Les empreses públiques no poden ostentar la competència sancionadora, d'acord va assenyalar la Sentència del Tribunal Suprem número 1160/2020, de 14 de setembre (art. 13.3). Tampoc té encaix legal que tingui la competència de policia quan el seu personal serà laboral.
10. El consens no és mai un sistema de votació. Cal indicar un sistema de majories (arts. 16.3 i 19.3) i en cap cas derivar-ho a un reglament de règim intern.
11. La necessitat d'informe previ i vinculant de l'ANACAT en l'aprovació d'Instruments d'Ordenació Forestal (IOF) vulnera la Llei 7/1999, de 30 de juliol, del Centre de la Propietat Forestal.
12. L'article 7.1 ja consta recollit a l'article 4.4 de la Llei 7/2020, de 2 de juliol.
13. La representació paritària s'aplica al sector agrari i no a altres sectors que conformen les Comissions, la qual cosa comporta una aplicació desigual de les polítiques d'igualtat de gènere.
14. El sistema de renovació dels càrrecs de la Comissió Social (article 14.7) i de la Comissió Científica (article 17.3) són poc eficients i extremadament burocràtics.

QUART.- LES MANCANCES DE LA MEMÒRIA D'AVALUACIÓ D'IMPACTE DE LES MESURES PROPOSADES.

Juntament amb la tramitació del Projecte de Decret s'incorpora a l'expedient un document denominat "Memòria d'avaluació d'impacte de les mesures proposades". Doncs bé, aquest document es demostra incomplet i escassament argumentat en base als següents arguments:

- a) No es justifiquen els problemes actuals que amb l'ANACAT es pretenen solucionar. D'una lectura de l'apartat 1.A, s'observa com en cap cas s'ha argumentat quins són els problemes que a dia d'avui té la Direcció General de Polítiques Ambientals i els òrgans administratius del Departament d'Acció Climàtica, Alimentació i Agenda Rural que requereixin la creació de l'Agència. Dit en altres paraules, no s'acredita si les causes que els serveis propis del Departament són a causa de la inacció del seu personal administratiu (element que es desprèn al llarg de tota la memòria) o la seva incapacitat en matèria de coneixements. Prova d'això són les afirmacions que s'emeten en la mateixa memòria, com són:
 - a. Foli 4.- "Cal millorar procediments, optimitzar recursos personals i organitzatius, crear estructures organitzatives flexibles que incorporin elements d'innovació i creativitat, i que siguin adaptables a l'entorn cada

vegada més canviant de la gestió del medi natural, en context de crisi ecològica i emergència climàtica, on les polítiques de conservació de natura són cada cop més una prioritat”.

- b. Foli 5.- “La posada en marxa de l’Agència de la Natura de Catalunya comporta crear un model organitzatiu basat en l’empresa pública catalana, amb una nova organització amb majors potencial i capacitats per assolir els nous reptes de conservació a Catalunya de manera més àgil, eficaç i autònoma”.
- c. Foli 10.- “[...] tanmateix, la dependència de les estructures administratives clàssiques perpetua la poca capacitat de l’organització per millorar l’agilitat, l’eficiència i l’eficàcia en la gestió dels recursos i la gestió pressupostària.
- d. Foli 9.- *“la manca d’autonomia en l’ús dels serveis interns necessaris per al desplegament efectiu de les polítiques de conservació de la natura (contractació, règim interior, gestió de personal, etc.) és precisament una de les causes principals de les dificultats per donar compliment a les obligacions que estableix l’ordenament jurídic europeu, estatal i català de conservació de la natura”*.
- e. Foli 9.- *“Per tant, optar per aquesta alternativa té un risc molt elevat de perpetuar la manca d’efectivitat i eficàcia i l’atzucac existents actualment”*

En qualsevol dels casos, si la problemàtica actual rau en el personal públic al servei del Departament i a la incapacitat dels seus alts càrrecs, la seva subrogació a l’Agència de la Natura no augura un canvi de tendència.

- b) Manca probatòria que la no aprovació de l’Agència tindrà efectes sobre la salut humana. El Foli 4 de la memòria estableix que *“L’incompliment d’aquests objectius [l’aprovació de l’Anacat, s’entén] afectaria a tota la població; la salut i el benestar de les persones estan estretament relacionats amb la qualitat del medi i l’estat de la natura que els envolta. Crear instruments que contribueixin a la millora de la gestió del patrimoni natural- com ara l’Agència- és una acció per protegir no sols el medi, sinó també la salut humana i, per tant, s’ha de posar en funcionament amb la màxima celeritat per donar compliment a les finalitats per les quals va ser creada”*. Incomprendiblement, al llarg de la documentació que integra el projecte de Decret s’utilitza conceptes d’un evident impacte emocional per a justificar la seva opció predefinida, la qual cosa representa un recurs baix i demagògic.
- c) En cap dels documents que integra el Decret es detallen quines són les polítiques de conservació de la natura que s’han d’executar. Dit en altres paraules, es constata l’absència, fins i tot, d’exemples visuals i pràctics que permetin esbrinar les actuacions que presumptament realitzarà l’ANACAT.

- d) No s'argumenta com es materialitzarà la pretesa millora de "la coordinació i col·laboració entre les administracions i els diversos actors que tenen relació i es troben implicats i/o afectats per les referides polítiques" quan l'Agència de la Natura de Catalunya comportarà, precisament, la intromissió d'un nou organisme, addicional als actuals.
- e) L'informe d'impacte pressupostari és incomplet. Precisament ho reconeix la mateixa anàlisi on reconeix que "*En aquesta anàlisi només s'ha tingut en compte l'impacte econòmic que correspon als costos de personal (Capítol 1). En els mesos vinents s'abordarà la previsió d'altres despeses associades a la implementació derivades de les noves ubicacions necessàries per al desplegament territorial de l'Agència, costos de manteniment, despeses corrents, etc*". En conseqüència, la memòria és incompleta per causa imputable a la Direcció General de Polítiques Ambientals i per tant, el projecte de Decret no pot prosperar en la seva tramitació.
- f) El fet que l'Agència no comporti un impacte en termes de simplificació i reducció de càrregues que afectin a ciutadans o empreses (Foli 10 apartat B) resulta un mal inici i un dubtable exemple del què han estat pregonant els documents que integren el projecte de Decret.
- g) No s'han quantificat els impactes econòmics indirectes que generarà l'Agència de la Natura, de conformitat reconeix el mateix apartat D. de la Memòria.
- h) No resulta un argument vàlid afirmar que l'impacte social és positiu perquè ho serà "*en benefici de tota la població*" (Foli 11), primerament pel fet que aquesta tipologia d'afirmacions cal acreditar-les, i alhora quan realment l'Agència de la Natura és un dels organismes que ha generat més rebuig en el món rural de Catalunya.

CINQUÈ.- MANCA DE REPRESENTATIVITAT DEL PROCÉS PARTICIPATIU.

Resulta evidentment sorprenent que una iniciativa com la de l'Agència de la Natura de Catalunya hagi comptat, només, amb la participació de 238 persones i 254 propostes, quan l'abast d'afectació de l'organisme és de 3 milions d'hectàrees de terreny de Catalunya i un evident nombre de població. Probablement, la durada del procés participatiu així com els horaris que s'hi van fixar i l'escàs interès que susciten per la forma de plantejar-los foren un obstacle per a la majoria de la població rural immersa amb les seves obligacions i compromisos laborals o professionals.

SISÈ.- LA NECESSITAT DE MODIFICAR PRÈVIAMENT L'ARTICLE 4.4 (GOVERNANÇA) DE LA LLEI 7/2020, DE 2 DE JULIOL, DE L'AGÈNCIA DE LA NATURA DE CATALUNYA.

Tota vegada que l'actual enfocament de l'Agència de la Natura de Catalunya no respon a les necessitats de la població i entitats municipals de la Catalunya rural, es fa necessari paralitzar la tramitació administrativa de l'esborrany de Decret pel qual s'aproven els Estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya, i procedir a modificar la governança en la composició del Consell de Direcció que preveu l'article 4.4 de la Llei 7/2020, del 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya, en els termes que va plantejar el propi Centre de la Propietat Forestal de la Generalitat de Catalunya en motiu de la seva aprovació i que es detalla a continuació:

Proposta de modificació de l'apartat 4rt de l'article 4 de la Llei 7/2020, del 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya, relatiu a la composició del Consell de Direcció de l'Agència de la Natura de Catalunya (ANACAT):

"4. El Consell de Direcció de l'Agència de la Natura de Catalunya està compost per:

- a) El president, que és el conseller del departament competent en matèria de medi natural.*
- b) Dos vicepresidents, que són el secretari general del departament competent en matèria de medi ambient, i el secretari general del departament competent en matèria d'Agricultura, Ramaderia, Boscos i Pesca.*
- c) Els vocals següents:*
 - 1r. Dos representants del departament competent en matèria d'agricultura.*
 - 2n. Dos representants del departament competent en matèria forestal.*
 - 3r. Dos representants del departament competent en matèria de pesca.*
 - 4t. Dos representants del departament competent en matèria d'economia.*
 - 5è. Dos representants del departament competent en matèria de medi ambient.*
 - 6è. Dos representants del departament competent en extinció d'incendis.*
 - 7è. Dos representants del departament competent en matèria de governació.*
 - 8è. El Director de l'Agència Catalana de l'Aigua.*
 - 9è. El Director del Centre de la Propietat Forestal.*

- 10è. *Dos representants de les administracions locals de municipis rurals designades per meitats entre les dues organitzacions d'ens locals més representatives a Catalunya.*
- 11è. *Tres representants del sector agrari designats proporcionalment per les organitzacions agràries de Catalunya segons representativitat a les cambres agràries.*
- 12è. *Cinc representants coincidents amb els vocals en representació dels propietaris forestals que componen el Consell Rector del Centre de la Propietat Forestal.*
- 13è. *Tres representants dels ens locals propietaris forestals escollits per la principal organització municipalista d'entitats locals propietàries forestals de Catalunya.*
- 14è. *Un representant del sector industrial designat per les principals organitzacions empresarials de Catalunya.*
- 15è. *Dos representants de les entitats naturalistes i ecologistes de l'organització més representativa de Catalunya.*
- 16è. *Un representant de l'entitat científica vinculada i designada per l'Institut d'Estudis Catalans.*
- 17è. *Un representant dels centres de recerca en patrimoni natural i biodiversitat designat pel Consell Interuniversitari de Catalunya”.*

SETÈ.- CONCLUSIONS. LA REALITAT DEL MEDI NATURAL A CATALUNYA.

El 94% de tot l'àmbit territorial de Catalunya és sòl no urbanitzable, és a dir, sòl de naturalesa rústica. Segons l'estudi publicat pel Centre de la Propietat Forestal de la Generalitat de Catalunya denominat “Estructura de la propietat forestal de Catalunya” (2012), la superfície forestal total de Catalunya és de 2.060.173 hectàrees, respecte a les 3.210.827 hectàrees que té tot el territori català. La superfície forestal representa un 64% del seu total (l'agrícola suposa el 30% restant), de la qual, el 73% del territori forestal català està en mans de propietaris privats, repartida per mitjà d'un gran nombre de persones titulars de finques, concretament 221.779. El 27% restant són de naturalesa pública i pertanyen a entitats municipals i en molta menor mesura, a d'altres administracions, com diputacions, consells comarcals, ministeris de l'Estat espanyol o conselleries de la Generalitat. Aquestes conclusions ens porten a visualitzar que el medi

natural de Catalunya té un important nombre de titulars, ja siguin públics (principalment Ajuntaments o Entitats Municipals Descentralitzades) com particulars. En aquest sentit, hom desconeix com serà la implantació de l'Agència de la Natura de Catalunya en un territori en el qual la Generalitat de Catalunya pràcticament no és propietària de terrenys. El Decret d'Estatuts destaca la voluntat d'establir col·laboracions però la realitat de les coses fa avinent que l'esperit col·laboratiu d'una administració pública fàcilment es transforma en imposició i coerció.

Tampoc s'analitza l'impacte que tindrà l'ANACAT en l'abandonament rural en motiu de la implantació de les seves polítiques sobre el territori. Cal tenir present que el món rural de Catalunya està patint, des dels darrers quaranta anys, una de les crisis més cròniques, complertes i implacables dels darrers segles. Un sector primari econòmicament i social enfonsat a causa de la globalització i els hàbits dels consumidors, l'èxode rural, la manca de relleu generacional, la visió urbana de la ruralitat, les dificultats normatives i la càrrega burocràtica en sòl no urbanitzable, els efectes adversos del canvi climàtic, entre d'altres, estan comportant, irremeiablement, un decaïment i una frustració transversal i generalitzada per manca de perspectives de canvi i de futur. Amb aquests elements no és d'estranyar que en els últims deu anys (2010-2020), Catalunya hagi perdut 5.000 pagesos (passant de 26.836 a 22.233), un 17% menys, i només un 9% del total de treballadors del camp tinguin menys de 40 anys, mentre que el percentatge de majors de 65 anys és del 41%. El sector ramader també està afectat per uns costos de producció constantment a l'alça, un ininterromput tancament de les petites i mitjanes explotacions per manca de viabilitat econòmica, cosa que està provocant la concentració d'explotacions en grans grups empresarials. I finalment, un sector forestal immers en una crisi de mà d'obra i indústria que impedeix aprofitar la tendència global de la bioeconomia, a causa dels elevats costos de gestió i explotació, la manca d'adaptació, i burocràcia administrativa, especialment en els espais naturals (el 30% de tot Catalunya).

Així mateix, aquest paradigma s'està veient notablement agreujat a causa de l'important risc de Grans Incendis Forestals (GIF) i incidències climatològiques (ventades, pedregades, aiguats, etcètera) que s'auguren a Catalunya per als propers anys, i que són reiteradament advertides pel Cos de Bombers de la Generalitat de Catalunya, i per altres àrees de prevenció d'incendis públiques. Tant és així, que aquestes àrees d'experts clamen per la creació immediata d'un mosaic agroforestal i així propiciar espais oberts com a zones segures. L'èxit de les franges de prevenció d'incendis en urbanitzacions és una prova evident que quan els recursos es destinen al territori, la seva efectivitat dóna resultats immediats.

En qualsevol cas, resulta evident que les mesures de conservació en espais potencialment afectats pel foc poden resultar ineficaces. Prova d'això és l'incendi forestal de l'any 2021

en el Parc Natural del Garraf, on van cremar més de 280 hectàrees de pi blanc en la mateixa zona on anys abans la mateixa Generalitat havia denegat un permís perquè Bombers executés cremes prescrites per reduir el potencial forestal, argumentant un risc sobre la tortuga mediterrània. O per exemple, la incoherència que exemplifica les limitacions que a dia d'avui imposa la Direcció General de Polítiques Ambientals (la futura ANACAT) en la recuperació d'antics conreus i espais agraris –conegudes com rompudes-, quan aquestes actuacions, d'elevat cost econòmic per al promotor particular, són les quines precisament implora Bombers de la Generalitat o la Oficina Tècnica de planificació de la Diputació de Barcelona.

Per tant, del Projecte de Decret de l'Agència de la Natura se'n deriva un important interrogant: la gestió econòmica dels recursos, que segons diverses publicacions no oficials podria assolir els 75 milions d'euros (75M€).

D'una banda, pel fet que actualment ja existeixen altres mecanismes públics que s'estan demostrant eficients i amb èxit en els resultats, com són la planificació forestal i la gestió d'ajuts a la gestió forestal sostenible tant en finques municipals com particulars, en les quals a dia d'avui ja integren els necessaris vectors de conservació i biodiversitat. En aquest sentit, recordar que el pressupost públic del Centre de la Propietat Forestal de l'any 2022 era de 16M€ (havent inclòs els Fons NextGeneration) però que l'any 2017 eren de 8M€. I de l'altra, quina serà l'efectivitat de l'Agència de la Natura de Catalunya sobre el territori a la vista del què s'ha exposat. A tal efecte, resulta rellevant destacar que les inversions sobre terreny que s'executen a dia d'avui a Catalunya són cofinançades en un 40-60% pels titulars dels terrenys forestals beneficiaris, i que per tant, les subvencions que té previstes l'Agència de la Natura per accions de conservació també ho haurien d'estar per les entitats conservacionistes i ecologistes potencialment beneficiàries; o si per contra, amb l'ANACAT es generaran diferències entre matèria de gestió de recursos públics.

En qualsevol dels casos, d'una lectura del Decret de l'ANACAT es constata que els seus objectius definits són una entelèquia, i que la implantació de les seves finalitats no garanteix el compliment dels principis previstos a l'article 3 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de servei efectiu als ciutadans (lletra a), de simplicitat, claredat i proximitat als ciutadans (lletra b), de transparència i objectivitat de l'actuació administrativa (lletra c), de responsabilitat en la gestió pública (lletra f), d'eficàcia en el compliment dels objectius fixats i en l'assignació i utilització de recursos públics (lletres h i j); i en tots els casos, es constata la vulneració dels principis de cooperació, lleialtat institucional i col·laboració amb els Ajuntaments i entitats locals propietaris de terrenys forestals a Catalunya que defineix l'article 144 del Decret Legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

En virtut del què s'ha exposat,

SOL·LICITO A LA DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTIQUES AMBIENTALS I MEDI NATURAL DE LA GENERALITAT DE CATALUNYA: Que tingui per presentades aquestes aportacions i al·legacions al Projecte de Decret pel qual s'aproven els Estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya, que per llurs mèrits s'admeti, i en conseqüència:

1. **PARALITZI LA TRAMITACIÓ ADMINISTRATIVA DEL PROJECTE DE DECRET** pel qual s'aproven els Estatuts de l'Agència de la Natura de Catalunya (ANACAT).
2. **INSTI LA MODIFICACIÓ DE LA GOVERNANÇA** en la composició del Consell de Direcció que prevista a l'article 4.4 de la Llei 7/2020, del 2 de juliol, de l'Agència de la Natura de Catalunya, en els termes que va plantejar el propi Centre de la Propietat Forestal de la Generalitat de Catalunya en motiu de la seva aprovació i que es detallen en aquest escrit d'aportacions.
3. Sens perjudici de la seva paralització i de forma paral·lela, **ADEQÜI L'ARTICULAT DELS ESTATUTS A LA LEGALITAT VIGENT** i per tant, adeqüi les seves competències respectant l'autonomia i competències locals; suprimeixi entre d'altres la competència sancionadora i de policia de la futura Agència de la Natura de Catalunya; modifiqui les futures competències del Director de l'Agència fent-les menys opaques i més transparents; acoti l'àmbit territorial d'actuació prèvia modificacions legals necessàries, concreti el règim de recursos que es nodrirà l'Agència, redueixi l'elevat nombre de nous organismes descentralitzats i de cooperació que es pretenen crear; i revisi els documents que integren el Projecte de Decret especialment la Memòria d'avaluació de l'impacte de la mesura proposada.

Signat:

El President de País Rural

Sr. Josep Maria Vila d'Abadal i Serra

A LA DIRECCIÓ GENERAL DE POLÍTIQUES AMBIENTALS I MEDI NATURAL

Carrer del Foc, 57

(08038) de la ciutat de Barcelona